

Evolució del paisatge de costa al municipi de **Cubelles** (1946-2025)

Pere Vives i Santa Eulàlia
Grup d'Estudis Cubellencs Amics del Castell

Una imatge de la desembocadura del Foix amb el càmping Paradiso, inaugurat el 1962, en primer terme. La foto és de principis dels anys setanta (Fons Josep M. Gromaches Rius).

Una altra perspectiva del passeig Marítim de finals dels seixanta en què es distingeixen l'Hotel Solimar i el restaurant Nàutic (Arxiu Antoni Pineda).

Presentació

En aquest treball presentem els canvis del paisatge a la costa del municipi de Cubelles, entre el torrent d'en Pedro, a tocar de Cunit, i el torrent de Santa Maria a tocar de Vilanova i la Geltrú. Les imatges aèries de l'Institut Cartogràfic de Catalunya (ICGC) ens mostren com el paisatge ha anat incorporant diferents elements que han canviat la seva fesomia i en aquest cas amb canvis del 100% del paisatge inicial. Les imatges inclouen vols que cobreixen l'espai entre el torrent d'en Pedro i el riu Foix i entre el riu Foix i el torrent de Santa Maria; les diferenciem com a imatges de costa oest, costa est i en alguns casos costa central.

El paisatge de primera línia de mar, l'espai entre la platja i la carretera antiga C-246, actualment C-31, ha sofert canvis importants paisatgístics al llarg de tot el municipi de Cubelles, canvis que expliquen la imatge actual i el que un dia va ser Cubelles, un paisatge agrícola de vinya i conreus, amb brolles de garrofers i oliveres, que ha canviat al llarg en els darrers 80 anys degut al turisme, les segones residències, les activitats industrials i el valor sobredimensionat de l'espai de costa.

L'autor, Pere Vives i Santa Eulàlia és biòleg, especialitzat en botànica i Educador ambiental. Director del Centre d'Educació Ambiental Mas d'en Pedro de Cubelles. Cap d'Educació Ambiental i Colònies d'estiu de la Fundació Pere Tarrés. Un apassionat de la natura, el mar, les plantes i el paisatge. Des de 1992 gestiona la casa de colònies del mas d'en Pedro, dedicada al lleure educatiu i a algunes activitats turístiques. (www.maspedroblog.com). És president de l'Associació d'Amics del Jardí Botànic de Barcelona i soci del GEC Amics del Castell.

Costa oest

En aquesta imatge del 1946 observem la costa de Cubelles a la seva part oest, a prop del terme de Cunit, on podem diferenciar alguns elements principals que es mantindran al llarg de tota l'evolució del paisatge costaner cubellenc. Destaquem la línia de mar, amb una platja sorrenca no massa gran, sense proteccions rocoses. A l'esquerra, el torrent del mas d'en Pedro, la delimitació del terme de Cubelles, un torrent obert que desaigua l'aigua provinent de tot el Fondo del mas d'en Pedro i del Puig de Tiula que travessa tota la fotografia de dalt a baix. Arran de mar, a la desembocadura del torrent d'en Pedro, podem encara veure unes antigues runes d'un niu de metralladores de la Guerra Civil, semblant al que trobem a la desembocadura del Foix.

La carretera de Barcelona a Santa Creu de Calafell, antiga Comarcal 246 i actualment la C-31 al seu pas pel municipi de Cubelles. La via del tren de Rodalies, R2 sud de Barcelona a Sant Vicenç de Calders, al seu pas entre Cubelles i Cunit. Tots dos elements creuen la fotografia de dreta a esquerra per tot el municipi. Pel que fa a altres aspectes del paisatge destaquem per sobre de la carretera bosquines i brolles de garrofers i oliveres, amb algunes alzines disperses i sòl muntanyós i pedregós. També trobem algunes parcel·les de vinya, i per sota de la carretera destaquem els cultius i conreus que quarteren tot el territori. A la part central de la imatge, una zona triangular d'aiguamoll i zones humides que arriben al mar, on entra l'aigua del mar i on es feia la pesca d'algun que altre peix i la caça de l'ànec. Era la zona coneguda com a Mars Mortes, perquè sempre eren inundades.

Costa central

En aquesta altra imatge del 1946 observem la part central de la costa fins al riu Foix (a la dreta). Hi destaquem alguns elements importants, la carretera C-246 i la via del tren al seu pas pel municipi. A mà esquerra trobem la part final de la zona d'aiguamolls i zones humides que durant molt de temps van ser un espai de vedat de caça i s'hi feia la caça de l'ànec i es pescaven alguns peixos. A la zona de muntanya hi diferenciem a la part alta de la imatge a l'esquerra el mas de la Guineu o mas Blanc amb aquest paisatge de garrofers i oliveres i brolles molt mediterrani. La resta del paisatge fins al riu és un mosaic de parcel·les de conreus i cultius. La línia de mar també destaca a la part inferior de la imatge. A la desembocadura del Foix podem veure una incipient pineda que probablement va ser plantada per a protegir alguns conreus de l'entrada de la sorra als cultius.

Costa est nucli urbà

Pel que fa a la costa del nucli urbà i est de Cubelles, el 1946 mostrava una primera línia de mar de platja sorrenca molt reduïda i una clara activitat agrícola en tot el territori entre la carretera i el mar. Alguns camins donaven pas del poble fins a la platja, però no es reconeixen massa construccions més enllà d'alguna casa al marge dret del riu Foix.

Costa oest

Aquesta imatge del 1956 mostra tota la costa de Cubelles des del riu Foix fins al torrent del mas d'en Pedro. A la vora esquerra del riu Foix, a la platja, observem el niu de metralladores de la Guerra Civil i les restes de l'antiga Mota de Sant Pere amb el fortí militar. Des del fortí s'observa un canal de desguàs d'aigua fins al mar que correspon a l'antic estany del Clot del Bessó. Observem com a canvi principal la divisió de l'espai d'aiguamoll en parcel·les per a la instal·lació d'una indústria salinera, entre la via del tren i el mar. Les Salines de Cubelles van ser un espai de producció de sal durant uns anys, com a activitat extractiva de la costa cubellenca. La resta del paisatge segueix tenint aquesta imatge de paisatge agrícola de conreus i camps.

Costa est nucli urbà

El 1956, aquest nucli urbà mostra ja una primera edificació a primera línia de mar, un xalet que després seria del cònsol del Paraguai, que donava pas al que més endavant seria tot un seguit de construccions a primera línia de mar dedicades al turisme i a les segones residències. La platja de Vilanova (el Prat de Vilanova o l'bersol) ja fora del terme de Cubelles, mostra una incipient urbanització a la part final de la platja llarga. El mas de l'Escarré i Can Travé s'intueixen a la imatge. En aquest cas les línies principals venen marcades pel riu Foix a l'esquerra, la carretera C.246 de Santa Creu de Calafell, la via del tren amb l'estació i podem observar de N a S el torrent de Santa Maria i el torrent al final d'l'bersol, amb la platja llarga i les zones humides entre la via del tren i el mar. La línia de costa delimita molt bé per el Sud.

Costa oest

Aquesta imatge del 1968, mostra la vessant oest de la costa cubellenca, on els darrers anys hi han hagut les primeres modificacions important del paisatge. En primer lloc destaca l'aparició del turisme com a activitat econòmica amb l'aparició del càmping la Rueda l'any 1966, que apareix a l'esquerra de la imatge. També destaquem l'activitat salinera entre el tren i el mar a la part central de la imatge, on apareixen unes primeres construccions industrials. Unes per sobre la via del tren, una fàbrica de productes de formigó, prefabricats per a la construcció i altres arran de mar, petites construccions de la salinera i una fàbrica de Brom arran de mar situada al bell mig de

la imatge. Un camí que travessa la via del tren comunica les dues indústries. La resta del paisatge cubellenc es manté igual que els darrers anys. A la part central encara observem alguna part de l'antiga zona inundada, aiguamoll que cada cop es va dessecant més en favor d'activitats industrials. A l'esquerra segueix delimitant la imatge el torrent d'en Pedro i a la seva desembocadura observem molt bé les runes d'un antic niu de metralladores de la Guerra Civil, poc documentat i quasi destruït, probablement dinamitat al final de la guerra.

Costa est nucli urbà

Aquesta imatge del 1968, amb la costa del nucli urbà, ens detalla les primeres construccions d'apartaments a la zona marítima, sobretot al marge dret del riu, els Apartaments Zafiro i Rubí, la casa del mini golf Coll-Xarró i altres cases al marge dret del riu. A primera línia destaca l'Hotel-Restaurant Solimar, la casa del cònsol de Paraguai, uns blocs d'apartaments i una residència d'estiu quasi a tocar del torrent de Santa Maria. Uns primers espigons ajuden a contenir la pèrdua de sorra de la platja i comencen a acumular sediments a banda i banda per al que serà la futura platja llarga de Cubelles.

Costa oest

En aquesta imatge del 1975, a la vessant oest del municipi, observem alguns canvis molt importants del paisatge que reconverteixen la imatge de Cubelles. A la part central hi veiem que es comença una gran construcció entre la via del tren i la carretera: es comencen a preparar els terrenys de construcció de la central tèrmica del Foix. En el triangle central de les zones humides antigues s'han començat a construir els vials i camins que converteixen en futures parcel·les el territori. Les salines ja estan en

camí de dessecació, l'activitat salinera acabada dona pas a nous camins i carreteres que donaran pas a la construcció futura d'edificacions que poc a poc aniran substituint els conreus. A la part esquerra superior ja s'observen moltes residències de les urbanitzacions Gaviota i Parc de Cubelles. Reconeixem el torrent d'en Pedro, la C-246 i la via del tren. La línia de mar encara es pot reconèixer. Les queixes per la construcció de la central tèrmica del Foix no es fan esperar, tot i que sembla que l'avanç dels canvis del paisatge guanyen cursa.

Costa central

La imatge del 1975 a la seva vessant central segueix poc variable, amb menys activitat de canvis, l'activitat agrícola segueix en els territoris entre la carretera i la via del tren i el mar. Una imatge diferent és la desembocadura, l'activitat turística s'ha instal·lat fa uns anys en plena desembocadura, malgrat ser una zona inundable i amb riudes sovint. El càmping Paradiso, amb algunes construccions centrals i un gran dipòsit d'aigua, ocupen part de la desembocadura.

Observem bé els coberts de canyís per a tendes i caravanes en forma de V. El fortí de la Mota de Sant Pere i el niu de metralladores segueixen resistint el pas del temps. Un petit espigó en la zona del búnquer és una de les primeres estructures que es fan per protegir les sorres de la platja de Cubelles, on l'activitat turística ja ha adquirit grans dimensions econòmiques.

Costa est nucli urbà

El 1975 sí que mostra ja algunes variacions importants en la costa del nucli urbà de Cubelles, l'arranjament de les platges, la construcció d'alguns espigons per retenir les sorres a la platja, el càmping Paradiso al Foix, una clara urbanització de la primera línia de mar ja iniciada a finals dels anys seixanta, els apartaments Zafiro i Rubí, la construcció dels vials i carrers a tota la franja marítima. També una urbanització ja força visible per sobre de la via del tren, especialment en les parcel·les properes al riu Foix. L'aparició del Club Marítim Cubelles al final del terme i la plena urbanització. Es manté una part central encara amb usos agrícoles entre la carretera i la vora del tren i la urbanització clara d'Ibersol, ja en terme de Vilanova i la Geltrú. També l'aparició d'alguns carrers a la platja llarga de Vilanova o la zona coneguda com el Prat de Vilanova.

Costa oest

Imatge de 1980 de la vessant oest de la costa de Cubelles. Aquí hi ha dos aspectes que realment han canviat, la construcció de la central tèrmica del Foix, inaugurada el 1978, i la dessecació de les salines. Els sectors Mas d'en Pedro, Parc de Cubelles i la Gaviota ja presenten un volum important d'edificacions de segones residències. A mà esquerra de la central apareix una nova casa, el xalet del cap de planta de la tèrmica. Observem que encara continua l'activitat de la fàbrica de prefabricats de formigó i la fàbrica de brom a peu de platja. Al seu costat observem la zona de bombes d'impulsió d'aigua de refrigeració a la Tèrmica. La gran variació d'aquesta imatge també és la línia de la costa, ha canviat totalment, la construcció d'espigons i el port de la Tèrmica determina les zones d'entrada i sortida de l'aigua de refrigeració de la central, que canvien totalment la primera línia de mar.

Costa est nucli urbà

La costa del nucli urbà de Cubelles ja mostra una platja molt modificada, les obres d'espigons i defenses per protegir sorra a la platja, construïdes amb les obres de la central tèrmica del Foix, destaquen i canvien totalment l'antiga línia de mar, deixant unes àmplies platges sorrenques que afavoriran l'activitat turística del poble. La plena urbanització de la façana marítima de Cubelles, des del Foix fins al Club Marítim (al centre de la imatge), mostren una creixent construcció d'apartaments i segones residències i la sobrevaloració dels espais de platges com a destinacions d'estiu i turístiques. El Prat de Vilanova, amb la urbanització d'Ibersol, es veu amb quasi totes les parcel·les edificades. Encara es manté l'activitat del càmping Paradiiso a la llera del riu Foix.

Costa oest

En aquesta imatge del 1983 observem els canvis a la vessant oest de la costa cubellenca. A la desembocadura del Foix es manté l'activitat del càmping i ja observem la zona poliesportiva municipal construïda. A la part esquerra apareix la construcció del Càmping les Salines, situat als terrenys on hi havien hagut les antigues salines, ja dessecades. Es manté el fortí militar i el niu de metralladores que es resisteixen a desaparèixer. Trobem la construcció d'una central depuradora per sota la via del tren a prop del poliesportiu. Els camps de conreu encara ocupen bona part del paisatge entre la carretera, la via del tren i el mar. La central tèrmica també ocupa bona part del paisatge i els canals d'entrada des del port i sortida d'aigua de refrigeració es poden veure molt bé. També s'observa la zona de bombeig de l'aigua a la Tèrmica arran de mar.

Costa est nucli urbà

En aquesta perspectiva del 1983 de la costa del casc urbà i la platja d'Ibersol, ja hi podem observar les modificacions dels espigons a la platja llarga, però de moment no s'albiren molts més canvis.

Costa oest

Aquesta imatge correspon a la vessant oest del 1998, en què veiem que el càmping La Rueda ocupa encara la part esquerra de la imatge, però els conreus entre el càmping i la central tèrmica s'han modificat construint vials per a un nou polígon industrial, el Polígon les Salines, amb la instal·lació d'una gran superfície de menjar, els supermercats SUPECO. El càmping les Salines segueix ocupant els espais antics de les salines. Una nova central depuradora de Cubelles i Cunit ocupa ja una de les grans parcel·les del polígon industrial.

Costa central

En aquesta imatge de la vessant central de la costa cubellenca del 1998 podem veure que en tot l'espai de conreus entre la central tèrmica, el càmping Les Salines i el fortí de la Mota de Sant Pere i el Foix i la primera línia de mar, s'hi comencen a construir carrers i parcel·les per esdevenir aviat tot de segones residències d'apartaments i pisos. A mà esquerra observem que encara està activa la fàbrica de Brom.

Costa est nucli urbà

Aquí podem observar la costa del nucli urbà el 1998, on apareix com a destacat el passeig Marítim ja urbanitzat, amb les palmeres en dues rengleres. El càmping ha finalitzat la seva activitat però encara hi diferenciem l'edifici principal a tocar de la llacuna del Foix. Les parcel·les de primera línia de mar ja estan totes edificades i els espais de sorra han ampliat l'espai dedicat al bany. El Club Marítim, situat sobre la sorra, destaca també en aquesta àmplia platja est del nucli cubellenc.

Costa oest

Aquesta imatge correspon la vessant oest del municipi del 1999. Observem molt bé com ha canviat la fesomia del paisatge de costa, les urbanitzacions i segones residències omplen bona part dels terrenys de cultius que hi havia, els càmpings la Rueda i les Salines abasten àrees importants del territori. La central tèrmica ocupa la part central de la imatge i la línia de costa també es veu molt modificada. Les urbanitzacions la Gaviota i Parc de Cubelles rodegen totalment l'antic mas d'en Pedro. Reconeixem la C-31, la via del

tren i el torrent del mas d'en Pedro. El polígon Les Salines amplia el nombre de naus industrials. A mà dreta podem veure la pineda propera al fortí de la Mota de Sant Pere i un tros del camp de futbol del poliesportiu municipal, ja a tocar del Foix. La predominança de la construcció d'apartaments inicia una carrera que durarà més de 10 anys: a l'entrada de Cubelles, en aquesta època, es sumen fins a 70 grues construint edificis en l'àrea de la Mota de Sant Pere i en la zona del poble.

Costa est nucli urbà

Aquí veiem que al Foix ja no hi ha l'activitat del càmping i s'hi han restablert els espais naturals enderrocant l'obra civil. Un nou braç obre el riu al mar i dues passarel·les obren pas a la línia de costa comunicant la platja de Cubelles amb la Mota de Sant Pere. Una àrea de pícnic, de zona triangular, destaca a la desembocadura. Per sobre la via del tren encara queden alguns espais verds en la zona urbana.

Costa oest

En aquesta imatge del 2002 observem com ja s'ha construït tot el polígon Les Salines amb noves naus industrials i com la zona residencial de la Mota de Sant Pere cada cop presenta més edificis d'apartaments. També es contempla l'obertura d'un carrer central al terreny del càmping les Salines, que fa pensar que acaba aviat la concessió i s'inicien obres de construcció de més edificis d'apartaments de primera línia de mar. Al costat de la zona de bombeig de la central tèrmica veiem que s'ha enderrocat la fàbrica de brom i ja no hi apareix.

Costa est nucli urbà

En aquesta imatge del 2002 no destaquem massa canvis respecte els darrers anys, les parcel·les urbanes es van omplint de cases i apartaments.

Costa oest

La fotografia mostra com desapareix l'activitat turística del càmping les Salines, urbanitzant-se amb blocs d'apartaments d'estiu. Al costat del poliesportiu apareix la construcció de l'Institut de Cubelles. El terreny agrícola es manté entre la central tèrmica, el riu Foix, la C-31 i la via del tren. Per sobre de la carretera queda l'àrea agrícola del mas Guineu. També s'observa l'antiga zona de la depuradora que es va modificant per ubicar-hi la deixalleria municipal.

Costa est nucli urbà

En aquesta perspectiva del 2004 de la costa est veiem que les darreres parcel·les verdes que quedaven en el nucli urbà per sobre de la via del tren apareixen amb noves edificacions.

Costa oest

En aquesta fantàstica imatge del 2006 podem veure quasi tota la costa cubellenca. A la part alta destaquem el peatge de l'autopista Pau Casals i els seus accessos que divideix la imatge de manera important i varia les principals línies que fins ara eren el torrent del Mas d'en Pedro, la C-31, la via del tren i el riu Foix. El fortí de la Mota i el niu de metralladores es mantenen resilientment en un paisatge canviant degut també al seu grau de protecció. A la desembocadura s'ha desmuntat tota la construcció civil de l'antic càmping i unes passarel·les permeten travessar la zona de la desembocadura i comunicar la Mota de Sant Pere amb el passeig Marítim de Cubelles.

Costa est nucli urbà

Una imatge del 2006 a la vessant est de la costa cubellenca en què no s'observen massa canvis significatius en els darrers 2 anys.

Costa oest

En aquesta imatge del 2010 destaquem la construcció del supermercat Mercadona en la zona de les antigues salines, la finalització dels apartaments a la zona de platja ja a tocar del torrent del Mas d'en Pedro. Apareixen també alguns equipaments a la zona de l'antiga fàbrica de brom, una guingueta de platja i zones de passejada i enjardinades. La central tèrmica ocupa encara la part central de la imatge. A la seva esquerra hi ha l'antiga pista i gimnàs de la Tèrmica i el xalet del cap de planta.

Costa est nucli urbà

Imatge de la costa est del 2010, on s'observa tota la zona urbana de Cubelles edificada. Les parcel·les que hi havien encara sobre la via del tren ja estan edificades.

Costa oest

Imatge del 2012 a la vessant oest de la costa cubellenca. La central tèrmica i el polígon Les Salines segueixen ocupant de manera important aquesta part de la costa. La urbanització de la primera de línia del mar ja és un fet i poques parcel·les queden per edificar.

Costa est nucli urbà

Al 2012 la vessant del nucli urbà i costa est no han tingut massa variacions, ja que poc queda de terreny per a modificar. A la vessant del Foix s'observa molt bé el pont construït poc temps abans sobre la llera del riu que comunica la zona poliesportiva amb el nucli urbà.

Costa oest

Aquesta imatge de la costa oest del 2016 no presenta variacions significatives. Potser el més destacat és que s'ha traslladat l'àrea de pícnic del Foix (la renglera de taules amb alguns arbres plantats), al costat de les bombes d'impulsió de la central tèrmica. També s'han construït algunes zones d'esbarjo a primera línia de mar, al costat de la guingueta, parc de skate, zones de gimnàs, pista esportiva...

Costa est nucli urbà

En aquesta imatge de la costa est del 2016 s'hi pot veure el canvi a primera línia de mar del nou passeig al Prat de Vilanova (platja llarga), on la modificació dels espigons ampliem la barrera de pedres a la platja central, protegint així l'efecte de les onades sobre la sorra.

Costa oest

Aquesta foto de la costa oest del 2020 ens mostra el que serà un gran canvi: des de fa un temps s'ha iniciat el desmantellament de la central tèrmica, que ja es troba en la seva fase de finalització i que deixarà per al municipi una àrea important que caldrà veure en què es converteix en els propers anys. Destaca que ja no observem l'ombra de la gran xemeneia de la Tèrmica que ha estat símbol de la costa cubellenca des de l'any 1978.

Costa est nucli urbà

En aquesta imatge del 2020 no observem canvis destacats.

Costa oest

La imatge de la costa oest del 2022 segueix mostrant les tasques de desmantellament de la central tèrmica com aspecte destacat.

Costa est nucli urbà

En aquesta imatge del 2022 de les platges de Cubelles poble no observem canvis significatius respecte les imatges del 2020.

Costa oest

Imatge de la costa oest del 2024, finalitzant el desmantellament de la central tèrmica. A la part alta destaca l'autopista i el peatge de Cubelles. A la part de baix observem molt bé com es va omplint de sorra el port de la tèrmica, que es troba en desús i molt degradat. Les zones de vegetació dunar s'observen força consolidades ençà d'algunes actuacions de protecció que es porten fent des de fa un temps. S'observa com l'aigua arriba al mar encara a través del torrent d'en Pedro, malgrat que es troba parcialment canalitzat. La sorra ha tancat l'antic canal de sortida d'aigua de la central tèrmica ampliant la platja en aquesta zona. Les platges es veuen àmplies i amb bones aportacions de sorra. La zona del mas Peirot i l'espai entre la carretera i la via del tren, i per sobre la carretera, a la zona dels accessos a l'autopista, es mantenen com els espais encara verds i amb activitat agrícola molt restringida.

Costa est nucli urbà

En aquesta imatge del 2024 el canvi principal que observem és la modificació del passeig Marítim a Cubelles al llarg de la platja llarga, nou paviment i nous escocells per a les palmeres del passeig, amb nous accessos. A la desembocadura del Foix observem que la segona passarel·la ja quasi està sense aigua i el braç artificial obert als anys 90 pràcticament ha desaparegut, substituït per un canyar. Les zones agrícoles que es mantenen corresponen a aquest espai entre el Prat de Vilanova i la via del tren i la carretera, que miren com el pas del temps ha canviat totalment el seu entorn.

El 15 de juliol del 2025 serà una data a recordar. Una pluja torrencial de més de 150 litres al Penedès genera una gran riuada al riu Foix que desborda a l'alçada del revolt sota la via del tren i inunda tota la part de platja de la ribera, esquerra del riu, destruint la part final del passeig Marítim i inundat baixos i aparcaments d'alguns blocs a la vora del Foix. La forta riuada s'enduu les passarel·les de fusta de la desembocadura, deixant un paisatge malmès i ple de

branques, arbres arrencats i zones inundades. Per sort, l'aiguamoll de Cubelles no és el primer cop que pateix aquest tipus d'inundacions, per tant la vegetació pròpia de la llera i marges es recuperaran i en poc temps tornarem a tenir una desembocadura ben constituïda, altre cosa serà si es refan o no les construccions civils, passarel·les i camins.

Riuada I

Efectes de la riuada del 15 de juliol de 2025. Observem els sediments aportats per la riuada cap al mar, la passarel·la trencada i les barres de sorra, els carrers del marge esquerra inundat d'aigua i fang.

Riuada II

Aquí veiem la zona de la desembocadura totalment inundada d'aigua i fang.

Epíleg

I fins aquí l'anàlisi dels canvis paisatgístics que han esdevingut al llarg de 80 anys a la costa cubellenca, una modificació del 100% de la línia de costa a primera línia de mar, prop de un 90% entre la via del tren i la carretera i un percentatge de prop del 50% per sobre de la carretera fins a les elevacions més muntanyoses, on encara hi predomina l'espai verd de bosquines, brolles i matollars amb pinedes i garroferars.

El torrent d'en Pedro, el riu Foix i el torrent de Santa Maria segueixen clarament visibles com a línies naturals que configuren i travessen de mar a muntanya el municipi cubellenc i l'autopista C-32, la carretera C-31 i la via del tren junt amb la línia de platges configuren les línies que travessen el municipi d'est a oest.

80 anys de canvis paisatgístics per motius turístics, per motius industrials, per motius econòmics i d'activitats semiindustrials, construccions de segones residències, construccions de pisos per a primer habitatge de molts ciutadans cubellencs que treballen a Barcelona o àrea metropolitana, han reconvergit i evolucionat aquell paisatge agrícola i de pagesia del 1946 a aquesta imatge de ciutat, propera a Barcelona, amb polígons d'activitat econòmica i espais d'activitat turística, que mantenen encara algunes parcel·les agrícoles que observen com el pas del temps els va portant cap a un canvi irremeiable del paisatge, diuen que en nom del progrés de les nostres societats.

Visca Cubelles i les seves platges!

Una vista del passeig Marítim a finals de la dècada dels seixanta (Arxiu Antoni Pineda).

Bibliografia

AVINYÓ i Andreu, Joan: *Història de Cubelles*. Ajuntament de Cubelles i Institut d'Estudis Penedesencs. Segona edició, 1993.

GARCIA i Soler, Xavier: *La vida marinera a Vilanova i la Geltrú*. Editorial Selecta, 1980.

GARCIA, Lolo; PINEDA, Antoni: *Les Salines de Cubelles*. Separata del programa de Festa Major de Cubelles 2009.

MARTÍNEZ, Xavier; VIVES, Pere: *El mas d'en Pedro*. Dins l'Anuari 2005 del Grup d'Estudis Cubellencs Amics del Castell.

PINEDA, Antoni; VIDAL, Joan: *Història Gràfica de Cubelles 1900-1970*. Ajuntament de Cubelles, 1995.

PINEDA, Antoni; VIDAL, Joan, i altres: *Història Gràfica de Cubelles 1970-2000*. Grup d'Estudis Cubellencs Amics del Castell, 2003.

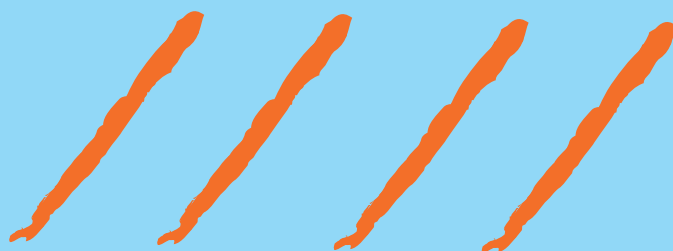
VIVES, Pere; CABALEIRO, Eva Maria: *El mar, el viatge romàntic: Tres itineraris per conèixer el litoral del Garraf*. Consell Comarcal del Garraf, 1997.

Fotografies

Totes les imatges de l'estudi estan obtingudes de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, excepte les corresponents a 2025, que estan tretes d'internet procedents de Bombers de Catalunya. La resta de fotos que complementen el treball pertanyen a l'**Arxiu d'Antoni Pineda**, inclosa la **portada**, que correspon a una imatge de mitjan anys seixanta. La foto de la contraportada és de la primera meitat dels anys setanta.

La interpretació de les fotografies i les comparacions entre elles han estat de font pròpia per l'autor del treball a partir de l'experiència d'haver estat a Cubelles tota la seva vida i haver vist com ha canviat l'entorn del mas d'en Pedro en els seus 60 anys.

Ajuntament de Cubelles

Agost 2026